

З А К О Н

О ЗАБРАНИ УСАВРШАВАЊА, ПРОИЗВОДЊЕ И СТВАРАЊА ЗАЛИХА БАКТЕРИОЛОШКОГ (БИОЛОШКОГ) И ТОКСИЧКОГ ОРУЖЈА И О ЊИХОВОМ УНИШТАВАЊУ

Члан 1.

Овим законом прописује се забрана усавршавања, производње, коришћења и стварања залиха бактериолошког (биолошког) и токсичког оружја и о њиховом уништавању, у складу са потврђеном Конвенцијом о забрани усавршавања, производње и стварања залиха бактериолошког (биолошког) и токсичког оружја и о њиховом уништавању од 10. априла 1972. године („Службени лист СФРЈ” – Међународни уговори и други споразуми, број 43/74).

Члан 2.

Поједини појмови употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) Бактериолошко (биолошко) оружје је:
  - а) микробиолошки или други биолошки агенс или токсин, без обзира на његово порекло или начин производње, који по врсти и количини није намењен употреби у профилактичке, заштитне или друге мирнодопске сврхе;
  - б) оружје, опрема или средства намењена за коришћење таквог агенса или токсина у непријатељске сврхе или у оружаним сукобима.
- 2) Биолошки агенс је сваки материјал биолошког порекла који може да изазове штету, болест или обољење.

Члан 3.

На територији Републике Србије забрањено је:

- 1) усавршавати, производити, поседовати, користити, стварати залихе, стицати, задржавати, извозити, увозити, реекспортиовати, обављати транспорт, транзит, претовар или директно или индиректно на друга лица преносити бактериолошко (биолошко) оружје;
- 2) усавршавати, производити, поседовати, користити, стварати залихе, стицати, задржавати, извозити, увозити, реекспортиовати, обављати транспорт, транзит, претовар или директно или индиректно на друга лица преносити биолошке агенсе или токсине;
- 3) на било који начин помагати, финансирати, охрабривати или подстицати друге да се укључе у активности из тач. 1) и 2) овог члана.

Члан 4.

На територији Републике Србије дозвољено је усавршавање, производња, коришћење, стварање залиха, стицање, поседовање и промет биолошких агенаса и токсина у профилактичке, заштитне, дијагностичке, превентивне и друге мирољубиве сврхе или у циљу сузбијања, односно лечења болести.

Обављање делатности из става 1. овог члана, издавање дозвола, вођење евиденција о издатим дозволама, надзор и друга питања у вези са обављањем делатности са биолошким агенсима уредиће се посебним законом.

Члан 5.

Комисија за спровођење Конвенције (у даљем тексту: Комисија) прати и координира активности у вези са спровођењем међународних обавеза из Конвенције и овог закона.

Комисију образује Влада.

О спровођењу овог закона Комисија подноси извештај Влади најмање једном у шест месеци.

Члан 6.

Чланови Комисије и представници надлежних органа који учествују у спровођењу овог закона, дужни су да штите поверљиве информације до којих дођу у вршењу послова у вези са применом Конвенције.

Члан 7.

Министарство надлежно за спољне послове доставља извештај (декларацију) надлежном телу за подршку примени Конвенције при Уједињеним нацијама сваке године до 15. априла текуће године за претходну годину.

Члан 8.

Новчаном казном од 500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице ако:

- 1) усавршава, производи, поседује, користи, ствара залихе, стиче, задржава, извози, увози, реекспортује, обавља транспорт, транзит, претовар или на друга лица директно или индиректно преноси биолошко оружје (члан 3. тачка 1);
- 2) усавршава, производи, поседује, користи, ствара залихе, стиче, задржава, извози, увози, реекспортује, обавља транспорт, транзит, претовар или на друга лица директно или индиректно преноси биолошке агенсе или токсине (члан 3. тачка 2);
- 3) на било који начин помаже, финансира, охрабрује или подстиче друге да се укључе у активности које су забрањене овим законом (члан 3. тачка 3).

За радње из става 1. овог члана, новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара, казниће се за привредни преступ и одговорно лице у правном лицу.

Члан 9.

За радње из члана 8. став 1. овог закона, казниће се за прекршај предузетник новчаном казном од 200.000 до 500.000 динара.

За радње из члана 8. став 1. овог закона, казниће се за прекршај физичко лице новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.

Члан 10.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. тачка 9. Устава Републике Србије, по коме Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, систем заштите и унапређења животне средине и производњу, промет и превоз оружја, отровних, запаљивих, експлозивних, радиоактивних и других опасних материја.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Усвајање закона о забрани усавршавања, производње и стварања залиха бактериолошког (биолошког) и токсичког оружја и о његовом уништавању је у функцији оспособљавања Републике Србије да, као страна Конвенције Уједињених нација о забрани усавршавања, производње и стварања залиха бактериолошког (биолошког) и токсичког оружја и о његовом уништавању (BTWC), стекне капацитете и способности да одговори међународним захтевима у вези са спречавањем недржавних чиниоца (структуре над којима држава нема контролу) да дођу у посед агенаса, токсина, патогених материја и др, а који се могу користити супротно циљевима Конвенције. Отуда се овим законом потврђује приврженост Републике Србије циљевима непролиферације оружја за масовно уништење, односно онемогућава злоупотреба њиховог коришћења за активности које су у супротности са Конвенцијом (BTWC), Резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација 1540 и другим међународним инструментима, укључујући и оне који су усвојени у борби против тероризма.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. је поред утврђивања садржаја закона регулисано и неколико значајних ствари. Прописана је забрана усавршавања, производње, коришћења и стварања залиха бактериолошког (биолошког) и токсичког оружја. На овај начин Република Србија је потврдила своје опредељење да неће спроводити било какве активности у вези са биолошким и токсичним оружјем и тиме испунила један од најзначајнијих захтева Конвенције.

Такође, увођењем забране коришћења биолошког оружја (члан 3.) Република Србија унапређује примену Конвенције и превазилази на националном нивоу утврђене мањкавости Конвенције, што представља међународни стандард.

У члану 4. закона уређује се остваривање активности, односно делатности са биолошким агенсима, које нису у супротности са Конвенцијом.

У циљу превазилажења утврђеног недостатка Конвенције, која нема институт међународне верификације, детаљно уређивање питања обављања делатности са биолошким агенсима у складу са Конвенцијом, издавање дозвола, вођење евиденције, надзор и др. питања, биће предмет посебног закона (члан 4. став 2.).

Законом се предвиђа образовање Комисије за спровођење ове Конвенције, која ће пратити и координирати активности у вези са спровођењем међународних обавеза из Конвенције.

У члану 7. уређује се питање подношења декларације Републике Србије надлежном телу за подршку примени Конвенције при Уједињеним нацијама, у

складу са Завршном декларацијом 3. Прегледне конференције држава чланица Конвенције, укључујући анекс Завршне декларације о Мерама изградње поверења, као и на основу препорука са *Ad hoc* састанака научних и технолошких експерата држава чланица Конвенције.

У закону су утврђене и висине казни за привредне преступе и прекршаје за повреде одредаба овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона неће бити потребна додатна финансијска средства јер извршавање овог закона спада у редовне послове министарства надлежног за спољне послове и других надлежних органа Републике Србије.